

ReGrup-ART

RESUM

Breu descripció

ReGrup-ART està adreçat principalment a les famílies dels barris de Santa Eugènia i Sant Narcís que han fet un reagrupament familiar amb joves de 12 a 16 anys en el darrer any i mig i que actualment en els joves s'identifica risc de vulnerabilitat en l'àmbit relacional. El projecte pretén millorar els processos de creixement personal i d'empoderament social de les famílies i els joves participants.

Organització líder

Ajuntament de Girona

Organització gestora

Fundació SER.GI

Abast territorial

Gironès

Descriptors

Acompanyament individual, Acompanyament socioeducatiu

Any inici

2013

Any finalització

DESCRIPCIÓ

Justificació

Durant el curs 2012-2013 des de l'Institut de Secundària de Santa Eugènia i Sant Narcís, s'identifiquen situacions de conflictivitat familiar i escolar en alumnes que

han arribat durant els últims dos anys procedents d'altres països per reunir-se a Girona amb els seus progenitors, mares i pares. Algunes de les famílies on pertanyen aquest menors són ateses també pels serveis socials bàsics del territori. Compartint la visió entre diferents professionals (mestres, educadors, treballadors socials) es dibuixa una situació complexa d'adaptació i readaptació familiar per atendre un fill/a sovint poc conegut i que ha crescut en un context de família extensa però lluny de la família nuclear que ara el reagrupa.

Els joves arriben aquí i es retroben amb el pare o la mare després d'haver estat anys separats, amb tota una expectativa respecte els propis pares, però també respecte l'entorn i la vida en aquest context. Es troben amb un referent que fa temps que ho ha deixat de ser, perquè la distància no ho ha fet possible. Aquí poden trobar-se amb una nova família, si el progenitor ha reconstruït aquí un nou grup familiar, ara tenen nous germans. Així doncs al procés del dol migratori (el període durant el qual la persona immigrada suporta el procés de superació de la tristesa i l'estrès ocasionats pel sentiment de desarrelament i de pèrdua de la casa, la família, els amics, l'estatus social, etc.) es suma el fet d'haver d'adaptar-se a una nova cultura nous codis, una nova ciutat, un nou espai, a una nova llengua, assumir nous rols i sobretot a una nova família.

Tot això a més passa durant l'adolescència, una edat on es donen canvis psicològics i físics molt importants. En el període que es construeix la identitat, on els canvis físics es fa evidents. L'adolescent dirigeix l'atenció al propi cos i ha de descobrir noves formes de ser (estil de vida, música, de vestir..) que el satisfacin i siguin acceptables per als que l'envolten. Aquesta etapa també es caracteritza per aconseguir més autonomia, tenir dubtes sobre la pròpia identitat i en ocasions, transgredir les normes. Formar un sentit d'identitat consisteix en el fet que el jove sàpiga qui és, què és el que pensa i què vol fer amb la seva vida. El jove s'adona de la seva

individualitat única i es planteja com desenvolupar la seva personalitat. La psicologia contemporània contempla aquesta etapa com un període de transformació, una metamorfosi física i una psicologia que l'adolescent ha d'afrontar per a aconseguir autonomia personal i social.

Els joves necessiten superar diversos reptes:

- Desenvolupar les capacitats cognitives i emocionals: els adolescents accedeixen al pensament abstracte i al coneixement reflexiu que els permetrà assolir una nova forma de pensar i raonar sobre les coses.
- Construir la pròpia identitat: integrar i acceptar la imatge corporal, tenir expectatives i projectes futurs. Això implica acceptar les transformacions físiques de la pubertat, redefinir les relacions familiars, aconseguir la independència emocional i la identitat sexual.

- Adquirir noves capacitats socials (relacions amb companys d'ambdós sexes i amb adults), una moral autònoma (acceptar valors i comprendre les normes socials), noves relacions interpersonals i exercir un rol d'estudiant.

Per tant, d'una banda ens troben en el territori, joves que mostren actituds, comportaments, que indiquen desajustos en el procés de socialització i per l'altre, es constata l'angoixa, desencís, desconcert i les dificultats que els pares d'aquests joves tenen per fer front aquesta situació, la dinàmica familiar canvia, el sistema familiar es desestabilitza. A aquest fet s'afegeix que aquest joves no han viscut amb els pares i que el vincle afectiu és dèbil. Que el reconeixement que aquests adolescents atorguen els seus pares és inconsistent i per tant la família no és un espai conegut i reconegut com caldria esperar. De manera que l'expressió d'aquest malestar transcendeix i es fa visible i evident en altres sistemes com l'escola o amb els grups d'iguals i a casa, es fa difícil treballar-lo quan la relació desdibuixada, els rols i les altres estructures essencials del sistema no són suficients o adequades.

Així doncs des del serveis socials amb la col·laboració d'altres professionals, es considera necessari, oportú, i un exercici preventiu, intervenir, més enllà, del que es pugui fer de manera individual i des dels diferents serveis per separat. Aquests grups familiar si bé tenen punts dèbils, també tenen punts forts, potencialitats que ens fan pensar que tenen recorregut i possibilitats de superar aquest procés d'adaptació amb èxit. Participar en aquest projecte els pot donar un espai i un temps que els permeti superar aquells aspectes que ara separen pares i fills, i trobar punts o moments que els ajudin a orientar posicions més properes, fent que l'adaptació en l'àmbit familiar i en la comunitat sigui el menys feixuc possible.

Objectius

La finalitat del projecte és la d'afavorir processos d'integració i readaptació familiar, social i cultural sans i positius dels i les joves que fan un procés migratori a través d'un reagrupament familiar tardà, a través del treball de la dinàmica familiar i del grup d'iguals.

Objectius específics:

- Competenciar als membres de la família per tal de poder reduir els desajustos del sistema familiar que estant provocant conflicte en un o més membres arran del procés d'incorporació del fill/a
- Promoure la participació dels joves en espais i adults de referència de socialització secundària positius i sans que ajudin al jove a construir un nou projecte de vida en el nou entorn.

Diagnosi prèvia

NO

Població objectiu

El col·lectiu diana del projecte són els infants i joves i els seus pares/mares que fa menys de dos anys que han passat per un procés de reagrupament familiar (per tant fa uns dos anys que viuen al país), i que aquest fet provoca desajustos i conflictes en la dinàmica familiar que estan afecten al menor.

Els agents derivadors al projecte es preveu que siguin:

- Centres Escolars de la ciutat: instituts, i en especial els referents de les aules d'acollida.
- Serveis Bàsics d'Atenció Social.

Alhora de derivar joves al projecte caldria tenir en compte els següents criteris:

- Es prioritza el treball amb adolescents de 12 a 16 anys, joves de que estiguin cursant ESO.
- Joves que fa menys de dos anys que hagin arribat al país en un procés de reagrupament: joves que han viscut separats del pare o la mare durant un període.
- Joves que expressen en malestar (conductes d'aïllament, enfrontament,...) en relació al procés d'adaptació a l'entorn i a la nova realitat familiar.
- Preferentment aquelles joves amb famílies que poden estar disposades a treballar el procés d'adaptació a la nova situació.

El perfil de pares amb que treballa el projecte tenen una situació laboral que els obliga a passar moltes hores fora de casa i els fills/es han de realitzar els àpats, deures, etc.. sols o en companyia d'algun altre adult al qual se li ha delegat la responsabilitat. Els pares tenen conductes de relació poc adequades amb els fills/e: tracten als fills com iguals, com si aquests fossin adults o els seus amics. Tenen conductes infantils i de no afrontació de la situació que es viu a casa. Els pares es senten víctimes de la situació familiar i actuen en aquest rol.

Vinculació amb altres programes

NO

IMPLEMENTACIÓ

Fases

NO

Accions

El projecte preveu la intervenció en les següents línies de intervenció:

1. Treball individual amb famílies i amb joves
 - Fase de coneixement i valoració de la situació familiar i del jove.
 - Espai de suport psicològic en aquells casos que es cregui adequat.
2. Treball grupal amb el joves. Sessions setmanals amb el grup d'iguals a través de diferents eines d'expressió i dinamització grupal que permeti treballar els següents objectius:
 - Afavorir un espai de creació i cohesió de grup que permeti un espai de confiança, identitat i vincle per tal de afavorir el treball dels altres objectius.
 - Expressió per a la recuperació emocional respecte el procés migratori i l'adaptació als nous contextos. espais de reflexió i auto reflexió respecte el procés viscut: capsules de recuperació emocional que facilitaran als joves participants els coneixements i eines necessàries per reconstruir i re formular les relacions familiars (tallers d'artteràpia o altres eines on es treballarà la flexibilitat, la capacitat d'instrospecció, l'agressivitat, la inhibició, l'autoestima, l'empatia, la frustració, la capacitat de tornar-se a vincular i la resiliència....)
 - S'acompanyarà als joves en la construcció de noves dimensions socials i alhora personals, encarades a promoure el coneixement i la participació dels recursos, serveis, espais... del territori. Es pretén facilitar experiències socials i comunitàries que ajudin als joves en el seu empoderament social i tanmateix a millorar el seu vincle amb el territori. Prendre consciència de la comunitat on vivim, el què hi passa i de com hi poden participar com a joves.
3. Treball grupal amb les famílies. Sessions mensuals amb aquelles famílies que vulguin compartir experiències del procés migratori i de adaptació. Es proposen activitats com:
 - tallers d'orientació familiar on s'identificaran les maneres concretes de potenciar les relacions familiars i introduir elements per a una convivència positiva; ajudant a guanyar confiança i autoestima als fills. D'altra banda també es treballaran aspectes concrets del fet de ser pares: gestionar les emocions, l'estrès, falta de confiança o aprendre a comunicar, entre d'altres.
 - construcció de noves dimensions socials i alhora familiars: de les diferents experiències proposades als joves, se'n farà una selecció, per què en algunes d'aquestes activitats es puguin incorporar totes les famílies.

Perfils professionals

Coordinador tècnic del projecte, 2 tècnics dinamitzadors, equip de terapeutes,

coachs i artterapeutes.

Altres actors

SI

Institut de Santa Eugènia, Centre Cívic Santa Eugènia, GESICP, Espai Jove Güell, Centre Cívic Sant Narcís

Recursos

Pressupost per a 6 mesos: 16.800€. Coordinador tècnic del projecte: 2.700€. Tècnics accions grupals: 8.100€. Suport psicològic individual: 3.000€. Material per activitats: 3.000€

Mecanismes de participació en el disseny

NO

Mecanismes de participació en la implementació

NO

RESULTATS

Assoliment dels objectius

Durant el 2018 es treballa amb dos grups de 10-15 joves i les seves famílies, de la ciutat de Girona

Indicadors d'impacte

Participació de les famílies (mares/pares) a les sessions de treball. Autosatisfacció/autoavaluació de la millora de la dinàmica familiar. Reducció del nivell de conflicte mare/pare fill/a. Participació dels joves en els espais de treball. Vinculació a altres activitats o espais. Autosatisfacció/autoavaluació de la millora de l'estat personal i de la situació familiar.

Productes / documentació produïda

Projectes secundaris o derivats

Difusió

Reconeixements

AVALUACIÓ

Avaluació

SI

Tipus: INTERNA

Els Àmbits d'avaluació que es pretenen treballar en el projecte són: 1. Projecte. Ens interessa saber: - Idoneïtat entre perfils/necessitat detectada- metodologia- temporalitatsrecursos - Necessitat detectada versus impacte del projecte en aquesta realitat - Suficiència dels recursos emprats - Xarxa. Relació, nivell d'implementació, 2. Objectius i resultats. Ens interessa saber el grau de compliment dels objectius proposats: - Grau de millora de la competència dels membres de la família en relació a la reducció dels desajustos del sistema familiar conflictius arran del procés d'incorporació del fill/a - Grau d'increment de la participació dels joves en espais i adults de referència de socialització secundària positius i sans que ajudin al jove a construir un nou projecte de vida en el nou entorn. Els responsables de l'avaluació serà el tècnic coordinador referent conjuntament amb l'entitat gestora del projecte. En funció de la organització de l'acció per part de la entitat s'acabaran de definir els instruments de registre i sessions de seguiment.

CONCLUSIONS

Debilitats

Amenaces

Fortaleses

Oportunitats

Transferibilitat

MÉS INFORMACIÓ

Professional o tècnic referent i dades de contacte

Nia Farreres, ffarreres@ajgirona.cat

<http://www.fundaciosergi.org/projectes/reagrupart>

Entitat o organisme

Ajuntament de Girona

Documentació gràfica

NO

Documentació disponible

NO